10 Ob 518/95
Oberster Gerichtshof, Rakousko

Německá a rakouská společnost zahájili jednání o uzavření rámcové smlouvy, aniž by se však definitivně dohodly na jejím uzavření. Krátce nato stejné strany uzavřeli kupní smlouvu, dle níž měla německá společnost (prodávající) dodat propanový plyn společnosti rakouské (kupující). Kupující mimo jiné uvedl, že zboží má být vyvezeno do Belgie. Platba měla proběhnou pomocí dokumentárního akreditivu. Kupující opakovaně žádal prodávajícího o určení přístavu odeslání, tak jak to bylo dohodnuto ve smlouvě. Z důvodu neurčení přístavu nemohl kupující otevřít dokumentární akreditiv a informoval o tom prodávajícího. V odpovědi prodávající uvedl, že jeho vlastní dodavatel nedal souhlas s vývozem plynu do zemí Beneluxu a proto odmítl plyn dodat. Kupující podal žalobu, ve které se domáhal náhrady škody, včetně částky žádané jeho zákazníky, kterým už plyn prodal. Prodávající argumentoval, že žádná smlouva nebyla uzavřena, protože kupujícího akceptace nebyla učiněna písemně, jak to vyžadovali všeobecné obchodní podmínky prodávajícího. Navíc nebylo písemně sděleno, že kupující neotevřel dokumentární akreditiv.

Nejvyšší soud potvrdil nálezy soudů nižších, že smlouva podléhala Vídeňské úmluvě o mezinárodní koupi zboží, vzhledem k tomu, že pravidla mezinárodního práva soukromého vedla k aplikaci rakouského práva (práva členského státu Úmluvy) – čl. 1 (1)(b) Úmluvy).

Soud uvedl, že úmysl jedné strany během první části vyjednávání je může vázat obě strany dle čl. 9 (1) Úmluvy potud, pokud druhá strana ví o tomto úmyslu. V tomto případě prodávající neprokázal, že kupující znal jeho všeobecné obchodní podmínky a že věděl o prodávajícího úmyslu odkázat na rámcovou smlouvu, která nebyla nikdy uzavřena. Soud proto uvedl, že písemná forma nebyla podmínkou platného uzavření smlouvy.

Soud uvedl, že v souladu s článkem 54 Úmluvy je povinností kupujícího otevřít dokumentární akreditiv a zaplatit kupní cenu. Soud však rovněž uvedl, že prodávající se nemůže dovolávat pochybení kupujícího otevřít akreditiv, pokud k němu došlo proto, že prodávající neurčil přístav odeslání zboží.

Soud rozhodl, že prodávající nesplnil povinnost dodat zboží nezatížené žádnými právy nebo nároky třetích stran, jestliže po uzavření smlouvy bylo dodání zboží podmíněno vývozními restrikcemi a omezeními. Soud proto shledal, ze kupující je oprávněn žádat náhradu škody.

VIII ZR 268/04
Bundesgerichtshof, Německo

Holandský prodejce automobilů zakoupil od německého prodávajícího použité auto. Přibližně po dvou měsících bylo auto zabaveno policií z důvodu podezření, že se jedná o vozidlo odcizené dříve v Paříži. Později byl kupující formálně požádán pojišťovnou, která již odškodnila majitele, aby automobil vrátil (pojišťovna odmítla prohlášení o nabytí věci v dobré víře). Spor řešený před holandským soudem v této věci stále trval v okamžiku vydání tohoto rozhodnutí.
Mezitím, dva měsíce po zabavení, kupující písemně prodávajícího požádal o vrácení zaplacené kupní ceny a později zahájil v Německu řízení o ukončení smlouvy a na náhradu škody.
Soud prvního stupně rozhodl ve prospěch kupujícího. Odvolací soud naopak nárok kupujícího zamítl. Kupující se proto odvolal k Nejvyššímu soudu. Tento soud nejprve potvrdil

použitelnost Vídeňské úmluvy (CISG) vzhledem k tomu, že strany měly místa podnikání ve dvou různých smluvních státech (čl. 1(1)(a) Úmluvy).

Soud potvrdil rozhodnutí odvolacího soudu, kterým byla odmítnuta žádost kupujícího o zrušení (ukončení) smlouvy a o přiznání náhrady škody způsobené nezpůsobilosti zboží prodaného dle článku 41 Úmluvy.

Soud uvedl, že přestože prodávající má povinnost dodat zboží nezatížené právy a nároky třetích stran (čl. 41 Úmluvy), kupující se na toto ustanovení nemůže spoléhat, protože neoznámil prodávajícímu tyto skutečnosti v přiměřené době poté, co zjistil nebo měl a mohl zjistit existující nároky třetí strany (čl. 43 (1) Úmluvy). Soud poté, co poznamenal, že přiměřenost závisí na okolnostech každého případu a druhu nároku, uvedl, že oznámení učiněné více než dva měsíce po zabavení vozidla policií bylo nevčasné, protože kupující nepotřeboval žádné odborné poradenství k tomu, aby pochopil, že zabavení implikuje možnost, že třetí strana uplatňuje svá vlastnická práva k prodanému vozu, a proto měl tuto skutečnost prodávajícímu oznámit dříve. Kupující rovněž nemohl spoléhat na pozdější nároky pojišťovny týkající se automobilu, protože neexistoval důkaz o dostatečném oznámení týkajícím se problému nároků třetí strany a předaný v přiměřené době po sdělení požadavku pojišťovny na vrácení automobilu. Konečně neexistoval ani důkaz o důvodné omluvě na straně kupujícího podle článku 44 Úmluvy.

Rozhodčí nález 9187
Mezinárodní obchodní komora (ICC)

Čínský prodávající a německý kupující uzavřeli smlouvu o koupi určitého množství koksu, které mělo být dodáno třetí straně. Při kontrole provedené po dodání zboží bylo zjištěno, že množství a kvalita koksu se liší od popisu uvedeného v potvrzení předaného v čase nakládky zboží. Kupující odmítl zboží převzít a zažádal o refundaci celé kupní ceny. Prodávající se ohradil, že nemůže být zodpovědný za nesoulad zboží, protože vystupoval jako pouhý agent výrobce.
Rozhodčí tribunál potvrdil aplikovatelnost Vídeňské úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi jako součásti hmotného práva smluvního státu (strany si zvolili švýcarské právo).
Ve věci samé tribunál uvedl, že žalovaný musí být považován za prodávajícího, protože kupujícímu nikdy nesdělil svůj úmysl vystupovat pouze jako prostředník. Za účelem dosažení tohoto závěru, rozhodčí tribunál vykládal text smlouvy a také jednání prodávajícího dle článku 8 (1), (2) a (3) Úmluvy.
Tribunál dále odmítl nárok kupujícího na refundaci kupní ceny. Dle názoru tribunálu závažný rozdíl ve váze a kvalitě, tak jak se objevil v tomto případě, opravňuje kupujícího dovolávat se pouze porušení smlouvy ze strany prodávajícího. Pro dosažení tohoto závěru tribunál interpretoval ustanovení smlouvy a úmysl stran v souladu s článkem 8(1) a (2) Úmluvy.
Pokud jde o nesoulad zboží, tribunál uvedl, že vzhledem k tomu, že inspekce v čase nakládky zboží byla provedena nezávislým orgánem nominovaným společně oběma stranami, nebyl kupující vázán určením kvality provedeným tímto orgánem. Pokud jde o včasnost upozornění ze strany kupujícího na nedostatky, tribunál uvedl, že kupující byl omluven v souladu s článkem 44 Úmluvy, protože nemůže být shledán odpovědným za chybnou kontrolu zboží provedenou nezávislým kontrolním orgánem.

Kupujícímu byla přiznána náhrada škody v souladu s článkem 44 Úmluvy avšak bez náhrady ušlého zisku. Kupujícímu byly rovněž přiznány úroky (čl. 78 Úmluvy) určené dle práva, kterým se řídí smlouva (švýcarské právo).

1 U 69/92
Oberlandesgericht Saarbruecken, Německo

Německý kupující, který vstoupil do obchodního vztahu s francouzským prodávajícím, objednal dveře, které měly být vyrobeny prodávajícím a dále prodávány zákazníkům kupujícího. Prodávající zaslal kupujícímu potvrzení otištěné na zadní straně svých všeobecných obchodních podmínek,dle kterých je „oznámení závad platné pouze v případě, že bude učiněno během osmi dnů od dodání zboží“. Kupující odmítl zaplatit z důvodu nesouladu zboží se smlouvou. Prodávající zahájil řízení o zaplacení celé kupní ceny. Prodávající měl zato, že kupující nebyl oprávněn dovolávat se nezpůsobilosti zboží, protože neprovedl jeho kontrolu a neoznámil nesoulad v souladu s články 38 (1) a 39 (1) Úmluvy. Kupující sdělil, že neměl povinnost zboží kontrolovat, protože bylo zabalené takovým způsobem (dveře byly zabalené v plastikových obalech), který pokud přímo neznemožňoval okamžitou kontrolu, činil ji přinejmenším nehospodárnou. Kupující měl rovněž zato, že byl vyjmut z povinnosti provést takovou kontrolu na základě článku 38 (3) Úmluvy, protože zboží bylo uskladněno v jeho skladu a mělo být dále prodáno třetím stranám. Kupující se navíc dovolávat existence zvláštního obyčeje v této oblasti obchodu, dle kterého není vyžadována okamžitá kontrola zboží.
Dle názoru soudu došlo mezi stranami k platnému uzavření kupní smlouvy. Soud poznamenal, že přebrání zboží kupujícím je jednáním, které indikuje souhlas s nabídkou a vede tak ke konkludentní akceptaci všeobecných obchodních podmínek obsažených v potvrzení zaslaným prodávajícím (článek 18 (1) Úmluvy).
Soud rozhodl, že kupující musí zaplatit kupní cenu, protože, kromě toho, že dostatečně nespecifikoval nedostatky zboží (čl. 39 (1) Úmluvy), neprovedl kontrolu jak nejrychleji to bylo možné za daných okolností (čl. 38 (1) Úmluvy) a nesdělil včas nedostatky zboží (čl. 39 (1) Úmluvy) vzhledem k tomu, že prodávající sdělení obdržel až více než dva a půl měsíce po poslední dodávce. Dle názoru soudu nemohl kupující spoléhat ani na článek 44 Úmluvy, protože neprokázal existenci okolností, kterými by omluvil pozdní sdělení.